

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z *Wiédnia* —

Jego C. Mość raczył Prezydentowi rządu W. Xięcia Hleskiego w Moguncyi, Baronowi Lichtenberg, w dowód Swojej najwyższej łaski dać cesarsko-austryjacki order korony żelaznej drugiej klasy.

Podług doniesień lekarskich z d. 24. Sierpnia wszystkie okoliczności tak u Jej C. Wci dostojnej Arcy-Xiężnej Zofii, jakoteż u nowonarodzonego Arcy-Xięcia Franciszka ciągle pomyślnie się okazują.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Rossyja.

— z *Petersburga* d. 6. (18.) *Sierpnia*. —

N. Cesarz Jmć powrócił dnia wczorajszego w pożądanem zdrowiu do tej stolicy z podróży do Finlandyi.

— Z *Odessy* d. 9. (21.) *Sierpnia*. —

Podług wiadomości z Krymu pokazała się szarańcza pod wielką liczbą wsi. W okolicy trzech zupełnie ją wytepliono. Tylko bardzo mało pozostaje jej pod 11 innemi; i poczęto z największą starannością niszczyć ją w okolicy 16 innych wsi. Spodziewać się należy, że środki stosowne przedsięwzięte przez rząd nie dozwolą, aby ta plaga niszczyła żniwa naszych rolników tego roku.

Egipt.

Gazeta uprzywilejowana Benatek (Wenecyi) umieściła pod d. 16. Sierpnia odebraną tamże dniem wprzody przez listy wiadomość, że Mehmed Ali, Wicekról Egipski, umarł w Kairze.

Grecyja.

Koryjer Smyrneński umieścił trzy wyroki jeneralnego Zgromadzenia 80 Reprezentantów miast i wsi Samos, datowane w Chora pod d. 7. Czerwca b. r., przez które Samijczykowie postanowili, pomimo decyzji trzech Mocarstw, podług której ich wyspa znowu do Porty należeć powinna, utrzymać swoje niepodległość. Pierwszy wyrok stanowi, że wyspa Samos nie oddzieli się

nigdy dobrowolnie od Państwa Greckiego, przestrzegając będzie uchwalonego przez trzy Mocarstwa między Turkami a Grekami zawieszenia broni, dopóki Turcy nie rozpoczną kroków nieprzyjacielskich, i wyspę tę każe rządzić władzy z pośród mieszkańców wybranej w duchu rządu Greckiego. Drugi wyrok wymierza karę wygnania, galerową i utratę majątku na tych, którzyby Turków na ziemi azjatyckiej rabowali, lub dopuszczali się rozbojów morskich. Trzeci mianuje Logothetego Lykurga, kierującym sprawami politycznymi wyspy.

Niemcy.

Gazety Stutgarckie donoszą pod d. 10. Sierp.: „JKWys. Xiążę Wilhelm Wirtemberski, stryj Króla Jmci zszedł z tego świata po kilkodniowej chorobie na gorączkę nerwową w d. 10. o godz. 9 1/2 rano w Stutgardzie. JKWys. urodził się w d. 27. Grudnia 1781. Śmierć ta porażała w smutku całą rodzinę królewską.“

„Z tego powodu przywdzieje Dwór żałobę od d. 11. na sześć tygodni, i takowa nosić będzie pierwsze trzy tygodnie podług trzeciego stopnia, a ostatnie trzy tygodnie podług czwartego stopnia przepisu o żałobie.“

Wielka Brytania i Irlandyja.

Gazeta nadworna donosi, iż Król Jmć w d. 4. Sierpnia zaszczycił gwiazdą komanderską orderu Bath Jenerałów Majorów Pratt i Williams; że Pułkownika Carey i Profesora wojskowej chirurgii w Edyburgu, Bullingall, pasował na rycerzy; dalej, że Adjutantami Swoimi marynarki mianował Admirala Beauclerk i Kapitanów Sir Murray Maxwell, Elliot, Lorda Stuart, Aylmer, Rainier, Duncan, Sir J. Louis, Seymour, Poulert i Maitland; a król. nadwyzczajnym lekarzem Dra. James Johnson. Królowa mianowała swoimi kapelanami Magistra Merewether i Dra. Kuper.

Biskupi Irlandzcy protestancy wybrali na zastępców swoich w Izbie wyższej następujących mężów: Arcybiskupa Cashel, Biskupów: de Down, Elphin i Waterford.

Zasłużony Poseł Angielski na Dworze Perskim, Podpułkownik Macdonald, umarł w d. 11. Czerwca w Tauris.

X

Xiążę Cambridge, wraz z synem swoim Xięciem Jerzym i owdowiałą Landgrafnią Hessen-Homburg, przybył już do Londynu. Xiążę August Pruski przybył ze stałego łądu do Londynu, a Xiążę Fryderyk Pruski wyjechał do Ostendy, zchad stanął w d. 10. o godz. 7miej wieczorem w Düsseldorf.

Xiążę Sussex powracając z Greenwich miał w d. 5. napad swojej dawniej astmatycznej choroby i nie opuszcza swojego pokoju. W d. 6. tak był słaby, iż się o jego życie lękano.

W d. 7. była rada gabinetowa dwie godziny trwająca.

W d. 4. rano nadszedł umyślny goniec do Porthsmouth z rozkazem, aby natychmiast trzy fregaty wyszło pod żagle. Galatea o 42 działach pod Kapitanem Napier, ze zwykłą swoją szybkością była natychmiast gotowa, i o godz. 5tej z południa wyszła pod żagle. Undaunted o 46 działach pod Kapitanem Clifford, i Briton o 46 dział. pod Kapitanem Markland, otrzymały również rozkaz i ten ostatni okręt wyszedł nazajutrz pod żagle do Spithead. Galatea przeznaczona do Lizbony, a Undaunted i Briton do Terceiry. Briton i Undaunted odplynęły w d. 7. na miejsce swojego przeznaczenia.

Z Londynu donoszą pod d. 13. Sierpnia: „W d. 9. wszystkie na Tamizie pod Londynem stojące francuzkie kupieckie okręty zatknęły troj kolorową chorągiew.

Francyja.

Monitor z d. 16. Sierpnia umieścił następującą odezwę Króla do Francuzów: „Francuzi! Ocaliliście swoje swobody; wezwaliście Mię rządzić wami wedle ustaw. Dzieło wasze chwalebnie dokonane; Ja rozpoczynam Moje. Do Mnie należy zjednać nszanowanie prawnemu porządkowi, któryście osiągnęli. Nie mogę pozwolić nikomu wyłączać się od tego, albowiem sam temuż ulegam. Administracyja wchodzi znowu wszędzie w swoje karby. Zaprowadzono już liczne odmiany; inne są przygotowywane. Powaga znajdować się musi w rękę mężów mocno sprawie narodowej oddanych. Tak szybkie i obejmujące poruszenie nie mogło nastąpić bez chwilowego zamieszania; zbliża ono się do swojego celu. Po wszystkich dobrych obywatelach wymagam, aby władze swoje otaczali i one wspierali, aby ku pożytkowi wszystkich porządek i wolność utrzymać. We wszystkich gałęziach służby publicznej potrzebne są reformy. Pobór niektórych podatków, uciska mocno kraj. Przełożone będą ustawy, aby temu zaradzić. Przy rozpoznawaniu onych żadna reklamacyja nie będzie utłumioną, żaden interes zapomniany, żadne faktum pominięte; atoli pod-

czas gdy nowych ustaw oczekujemy, istnącym jesteśmy winni posłuszeństwo; wymaga tego rozum publiczny i bezpieczeństwo kraju nakazuje. Oby wszyscy poczciwi użyli swojego wpływu dla przekonania o tém swoich współobywateli. Co się Mnie dotyczy, ani w przyszłości nie przeniewierzę się Moim obietnicom, ani na teraz Moim obowiązkom.“

„Francuzi! Europa uważa naszą chwalebłą rewolucyją za niejakiem zadumieniem: zapytuje się, czyli istotnie jest to potęga cywilizacyi i pracy, że takie wypadki mogą przemijać, bez wstrząśnienia towarzystw. Rozproszmy tę ostatnią wątpliwość. Oby regularny i narodowy rząd nastąpił szybko po upadku nieograniczonej władzy! Wolność, porządek publiczny, to jest godło, które gwardyja narodowa Paryżka ma na swoich chorągwiach. Niechaj to będzie widowiskiem, które Francyja Enropie przedstawia. Za kilka dni zabezpieczymy szczęście i sławę ojczyzny dla następnych wieków. — W Paryżu d. 15. Sierpnia 1830. LUDWIK FILIP.“ — W. Pieczętarz, Minister Sekretarz Stanu w wydziale sprawiedliwości Dupont (de l'Euure.)

Monitor z d. 13. Sierpnia donosi: Wczoraj o godzinie 8mej wieczorem przybyła wielka deputacyja Izby Parów do Palais-Royal dla złożenia Królowi adresu. Prezes Baron Pasquier zabrał głos i odczytał umieszczony w przeszłym Numerze adres.

Król odpowiedział: Parowie! Szczęśliwy jestem słysząc WPanów głoszących, iż wierność, którąście Mi WPanowie zaprzysięgli, oparta jest na mocnym przekonaniu, dopełnienia świętego obowiązku ku ojczyźnie. To samo przekonanie było skazówką dla Mojego postępowania, i Ja czuję, że się stał powolny tej świętej powinności, albowiem porzucając spokojnie zwyciężając, będące powabem życia Mojego, poświęciłem się całkiem temu, czego po Mnie kraj wymagał. Uległem życzeniu narodu, z mocnym postanowieniem dopełnić wszystkich Moich obowiązków, aby ustalić pokój wewnątrz i zewnątrz i zabezpieczyć panowanie ustaw. Polegam Mości Panowie na waszem prawem i rzetelnym wsparciu, aby Mi ulżyć ciężaru, który na Mnie jest włożony, i z żywym zaspokojeniem przyjmuję wyraz uczuć waszych dla Mnie. Oprócz tego zawiera Monitor adressy różnych władz, gmin i korpusów wojskowych, które przystają na nowe urzędzenia i Królowi hołdy swoje składają.

Monitor z d. 14. i 15. z. m. zawiera ośm następujących postanowień król. z d. 13. Sierpnia: 1.) Ludwik Filip Król Francuzów i t. d. Na raport naszego W. Pieczętarza, Ministra Sekre-

tarza Stanu w wydziale sprawiedliwości (Dupont de l'Euře) rozkazaliśmy i rozkazujemy co następuje:

»Dawniejsze pieczęci Stanu są zniesione.«
W przyszłości pieczęć Państwa będzie miała herb Orleański, u góry z zamkniętą koroną, z berłem i ręką sprawiedliwości na krzyż położonemi i trójkolorowe chorągwie w tyle tarczy i napis: *Louis Philipp I. Roi des Français.*

II.) Ponieważ wstąpienie Nasze na tron wymaga przepisu względem imienia i tytułu, jakich Nasi Xiążęta i Xiężniczki, dzieci Nasze, jakoteż Nasza wielce ukochana siostra na przyszłość używać mają, przeto rozkazaliśmy i rozkazujemy co następuje: Xiążęta i Xiężniczki, Nasze wielce ukochane dzieci, jakoteż Nasza wielce ukochana siostra używać będą ciągle imion i herbu Orleańskiego. Nasz wielce ukochany najstarszy syn, Xiążę Chartres, używać będzie jako następcy tronu (*Prince royal*) tytułu: Xiążę Orleański. Nasi wielce ukochani młodsi synowie zatrzymają imiona, których teraz używają. Nasze wielce ukochane córki i Nasza wielce ukochana siostra nie będą używały innego tytułu, jak tylko: »Xiężniczki Orleańskie«, i różnić się będą tylko imionami na chrzcie *).

Stosownie do tego przedsięwzięte będą podług spisów stanu cywilnego domu królewskiego w archiwum Izby Parów wszystkie sprostowania, wypływające z powyższych rozporządzeń.

III.) Z uwagi na 63ci artykuł konstytucyi, opiewający: że Król oznaczy ozdoby legii honorowej, rozkazaliśmy i rozkazujemy co następuje: 1) Ozdoba legii honorowej będzie i na przyszłość miała na jednej stronie popiersie naszego poprzednika Henryka IV. wiekopomnej pamięci, z jego imieniem jako napis w kolo, a po drugiej stronie wewnątrz medalijonu, godło:

*) Terazniejsza rodzina królewska (dawniej dom Bourbonko-Orleański) składa się z następujących członków: Ludwik Filip, Xiążę (teraz Król), urod. 6. Paźd. 1773, zaślubił sobie (w d. 25. Listop. 1809) Maryję Amalię, siostrę teraz panującego Króla Neapolitańskiego, urod. 26. Kwietnia 1782. Synowie: Ferdynand Filip Ludwik Karol Henryk Xiążę Chartres (następca tronu), urod. 3. Września 1819; Ludwik Karol Filip, Xiążę Nemours, urod. 24. Paźd. 1814; Franciszek Ferdynand Filip Ludwik Maryja, Xiążę Joinville, urod. 14. Sierpnia 1818; Henryk Eugenijusz Filip Ludwik, Xiążę Aumale, urod. 16. Stycznia 1822; Antoni Maryja Filip Ludwik, Xiążę Montpensier, urod. 31. Lipca 1824. — Córki: Ludwika Maryja Teresa Karola Izabella, urod. 3. Kwietnia 1812; Maryja Krystyna Karolina Adalajda Franciszka Leopoldyna, urod. 12. Kwietnia 1813; Maryja Klementyna Karolina Leopoldyna Klotilda, urod. 3. Czerwca 1817. — Siostra Króla: Eugenija Adelajda Ludwika, urod. 3. Sierp. 1777.

»Honor i ojczyzna.« 2) Tarcza wielkich krzyżów będzie miała toż samo popiersie z tém samém godłem jako napis w kolo, a pięć promieni, które ją otaczają, powinny być oddzielone pikami trójkolorowych chorągwi.

IV.) Członkom naszej rady Ministrów nie będzie odtąd dawany tytuł: »Monsieur.« Nazywani będą »Pan Minister« (*Monsieur le Ministre*). (Cztery powyższe postanowienia zawidziane są przez W. Pieczętarza Dupont).

V.) Z uwagi, że marynarka nie ma żadnego stopnia odpowiadającego stopniowi Marszałka w wojsku lądowem, na raport naszego Ministra marynarki i osad (Sebastianiego) rozkazaliśmy i rozkazujemy, co następuje: 1) W korpusie marynarki królewskiej są utworzone trzy miejsca Admiratów. 2) Stopień Admirata porównany jest we wszystkich punktach ze stopniem Marszałka Francyi. Admiratowie używać będą honorów i płacy jak Marszałkowie Francyi, i z tymi podług daty ich dyplomów współubiegać się.

VI.) Na raport naszego Ministra Sekretarza Stanu w wydziale marynarki wynieśliśmy Wiceadmirala Duperré na stopień Admirata. (Obadwa ostatnie postanowienia zawidziały Minister marynarki Sebastiani).

VII.) Na godność Parów Francyi wynieśliśmy: Marszałka Soult i Admirala Duperré. (Obadwa podług deklaracyi Izby Deputowanych byli wyłączeni.) Zawidziały: W. Pieczętarz Dupont (de l'Euře).

VIII.) P. Villemain, professor przy fakultecie pięknych sztuk wymowy i członek Izby Deputowanych, mianowany jest członkiem król. rady publicznego oświecenia. Pod nieobecność Ministra będzie ón przewodniczył w król. radzie publicznego oświecenia. (Zawidziało: Duc de Broglie).

Monitor zawiera dalej król. postanowienie z d. 12. Sierpnia, przez które dotychczasowa Komisyja sprawiedliwości rady Stanu otrzymuje nazwę: Komisyja ustawodawcza i administracyja sprawiedliwości. Na Prezesa tejże powołany jest Ben. Constant mianowany radzcą Stanu.

Postanowienie król. zaleca utworzyć pułk lansjierów pod nazwą: »Lansjery Orleanu.«

Król na raport Ministra wojny rozporządził, że sztab jeneralny i korpusy wszystkich gatunków broni, które pod Karolem X. tworzyły król. gwardyję, powinny być zwinięte. Jenerałowie, członkowie administracyi wojennej i oficerowie sztabu jeneralnego pozostaną do dyspozycyi. Wszyscy oficerowie niżsi powrócą do domów, z płacą urlopową swojego stopnia służby. Będą mogli być następnie umieszczeni w tym samym stopniu w korpusach wojska. Podoficerowie i żołnierze,

którzy zechcą wciąż służyć, będą natychmiast w szeregach umieszczeni, i to gdy zechcą o ile być może w dawniejszych swoich pułkach. Ci, którzy zechcą powrócić do swoich domów, otrzymają urlop na rok, lecz bez płacy. Urlop ten może być odnowiony; atoli dopóki ich kapitulacja trwa, ulegać będą rozporządzeniom rządu. Ci oficerowie, podoficerowie i szeregowi, którzy mają prawo do pensyj, powinni takowe otrzymać.

Na wniosek Ministra wojny złożył Król Komisyję dla rozpoznania pretensyj oficerów, którzy za ostatniego rządu pod różnemi pozorami wzięli uwolnienie, lub których oddalono, i stanu, w jakim się każdy znajduje. Jenerał Lejt-nant Hr. Decaen jest Prezesem tej Komisyji.

Prawie wszystkie 21 wojskowych dywizyj otrzymały już innych dowódców. Do ogłoszonych już dodać należy: Jenerał Boyer w Tours (dotąd Donadieu), Jenerał Moraud w Besançon (dotąd Lanusse), Jenerał Delort w Marsylii (dotąd Partonneaux), Jenerał Petit w Bourges (dotąd Canuel). Między oddalonymi dowódcami i komendantami znajdują się Jenerałowie: Coutard, Villate, Castex, d'Autichamp, Despinois, Villiers, Rivaud la Raffiniere, Rotembourg, Pantre de Lamotte w Lugdunie. Ostatni nie odpowiedział na pierwszą telegraficzną depezę Ministra wojny.

Dawniejsze postanowienia, które pewną liczbę członków rad departamentowych i obwodowych oddaliły, zostały cofnione.

P. Sosthenes de Laroche foncault wziął uwolnienie swoje jako dyrektor sztuk pięknych.

Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi, którzy dyjecezyje swoje opuścili, zostali zawiadomieni, że mogą znowu swoje urzędy objąć, bez obawy, iżby od nowego rządu mieli doznawać uciążenia.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych z d. 13. Sierpnia, Deputowany Salverte rozwinął w obszerniej mowie zapowiedziany przez siebie wniosek, że Izba Deputowanych oskarża o zdradę kraju Ministrów, którzy znane postanowienia z d. 25. Lipca i towarzyszący onym raport do Króla podpisali. Izba uchwaliła jednomyślnie rozpoznać ten wniosek. Komisyja do rozpoznania tego wniosku wybrana składa się z PP. Daurmon, Béranger, Caumartin, Madier de Montjan, Barons Pelet, Barona Lepelletier d'Aulnay, Bertin de Vaux, Manguin i Salverte. Poczem Labbey de Pompeires wniósł na ustanowienie Komisyji, aby Izbie oznaczyć przemijający środek, do pogodzenia zniesienia podwójnego prawa głosowania najwięcej płacących wyborców

z ustawą wyborową. Gdy zaś Minister spraw wewnętrznych zapowiedział w tej mierze propozycją rządu i projekt do ustawy o nowych wyborach, przeto wniosek ten został odrzucony.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych w d. 14. Sierpnia wstąpił P. Guizot, Minister spraw wewnętrznych, na trybunę (głęboka cisza) i czytał powody do następujących dwóch projektów do ustawy.

Pierwszy projekt do ustawy względem utworzenia spisu wyborów i przysięgłych.

Ludwik Filip I. Król Francuzów i t. d. Po wysłuchaniu naszej rady stanu rozkazaliśmy i t. d. Art. 1. Operacja względem przejrzania spisu wyborców i przysięgłych, która stosownie do Art. 7, 10, 11, 12 i 16 ustawy z dnia 2. Lipca 1828, począwszy od 15. Sierpnia do 20. Paźdz. każdego roku odbywać się powinna, zostaje, z powodu okoliczności czasu, atoli jedynie tylko w roku bieżącym 1830, na miesiąc odłożoną. Zatem powszechny spis przysięgłych ogłoszony będzie w każdym departamencie w dniu 15. Września; spis zarzutów zamknięty będzie w dniu 13. Października, a ostatni spis sprostowania ogłoszony zostanie 20. tegoż miesiąca. Art. 2. Rzeczony spisy, stosownie do Art. 53. konstytucyi obejmują tych wyborców, którzy do 14. Listopada włącznie doszli lat 25 i prawne warunki wypełnili. Dan w Palais Royal, dnia 13. Sierpnia 1830. Ludwik Filip. Zawidział: Guizot.

Drugi projekt częściowego wybrania na nowo Deputowanych.

Art. 1. Kollegija obwodowe przystąpią do wyboru na nowo Deputowanych, z powodu oddalenia lub inniej jakiej przyczyny, czyli Deputowani mający być zastąpieni, wybrani byli przez kollegija departamentowe lub obwodowe. Art. 2. W ostatnim przypadku przystępuje Izba na publicznem posiedzeniu do wylosowania z obwodów wyborczych tego departamentu, gdzie opróżnienie nastąpiło, dla oznaczenia, który obwód przystąpić ma do zastąpienia deputowanego wybranego przez kollegijum departamentowe i to tak, że żaden obwód nie mianuje więcej jak jednego deputowanego. Art. 3. Rozporządzenia niniejszej ustawy są przemijające i tylko tak długo ważne, dopóki terażniejsza ustawa wyborowa prawnie nie zostanie zmieniona. Dan i t. d. Po odczycaniu tych projektów udała się Izba do biur swoich. W Poniedziałek (16.) w południe zbierze się na nowo, a we Wtorek (17.) będzie publiczne posiedzenie.

W dniu 12. Sierpnia, prezydenci, radcy i t. d. królewskiego sądu paryżkiego złożyli uroczystą przysięgę.

Miasto Paryż dawało w dniu 14. Sierpnia Je-

nerałowi Lafayette uczcę municypalną na 350 osób, w honou której tenże, z powodu wzniesionego na jego cześć toastu, miał popularną mowę.

Monitor w swojej urzędowej części umieścił: Podróż Karola X., Xiążąt i Xiężnych jego domu zbliża się do swojego celu. Jutro 16. Sierpnia wsiądą na okręty w Cherbourgu. Orszak, który wraz z nimi się zabierze, składać się będzie z 70 do 80 osób. Gwardyje przyboczne, które Królowi towarzyszyły, będą w Cherbourgu rozpuszczone, i zostawiają tamże konie i broń. W kilka godzin po wsiadaniu na okręty, żaden więcej ślad nie pozostanie z tej długiej podróży, jak tylko pamięć głębokiej ciszy, która na całej panowała drodze, a przez co mieszkańcy dali poznać swoje uczucia, niedopuszczając się poruszenia lub odgłosu, któreby można wziąć za obrazę lub drażnienie; czuwano pilnie nad orszakiem Karola X. i jego rodziny; z resztą zachowywano się spokojnie, i nawet sama powolna podróż posłużyła jedno do okazania sposobu myślenia kraju i bezwarunkowego niepodobienia, iżby dla uniknięcia takowego można było coś przedsięwziąć. Komissarzom, upoważnionym towarzyszyć Karolowi X. i nad jego bezpieczeństwem czuwać, nie można dosyć oddać pochwały. Marszałek Mairson, PP. Schoenen, Odillon - Barrot i de la Pommeraye dopełnili swojego zlecenia z zupełną delikatnością i zręcznością. Oraz stałość i surowe postępowanie onych, były godne kraju, który w niejakiem względzie przy tej uroczystej sposobności przedstawiali. Obadwa amerykańskie okręty, na które Król z rodziną swoją wsiędzie, mają działa. Pierwszy Charles Carroll, 600 beczek biorący, najęty jest za 1000 fr: na dzień, drugi Great Britain, 800 beczek biorący, na który Karol X. wsiędzie, zapewne za wyższą cenę jest ngodzony. Te okręty aż na miejsce swojego przeznaczenia konwojowane będą przez okręty rządowe, aby zapewnić sobie miejsce wyładowania.

Najnowsze wiadomości z Paryża z dnia 18go Sierpnia (przez Frankfort) odebrane, donoszą, iż Karol X. wraz z rodziną swoją i częścią orszaku wsiadł w dniu 16. Sierpnia z południa o godzinie 1 1/2 na amerykański statek pocztowy Great Britain, i okręt ten przy pomyślnym wietrze wyszedł pod żagle. Drugi okręt Charles Carroll popłynął zaraz za pierwszym i obadwa udały się do Spithead (zatoki w Portsmouth). Korweta la Seine i kuter le Rodeur tworzą zastępcę. — Podług tych samych wiadomości miał rząd w Paryżu otrzymać depeszę telegraficzną z doniesieniem o uwiezieniu Xięcia Półgnac, zaszedł w nocy z dnia 15. na 16. Sierpnia w Granville (natym porcie na północnych brzegach Francji).

Towarzyszył mu drugi człowiek, którego mają za P. Montbel. Obudwóch odprowadzono pod liczną eskortą do Saint-Lo.

Monitor z dnia 17. z. m. wyraża: »Niekóre Dzienniki bezwątpienia źle zawiadomione przez swoich korrespondentów, doniosły, że w Algierze wybuchło powstanie; ponieważ przez to krewni wojskowych, służących w wojsku wyprawy afrykańskiej mogliby być wtrudze, przeto upoważnieni jesteśmy zbici wszystkie takowe wieści. Wedle podania, które za autentyczne możemy uważać, nic bynajmniej o tem nie wspomina korrespondencyja Ministerjum wojny nowszej daty, niżeli owe listy, które o owem zdarzeniu donoszą, i aż do 7. Sierpnia żadnej nie zawiera okoliczności, któraby nawet z daleka dawała to poznać.«

Jenerał Lafayette wydał obszerny rozkaz dzienny o sposobie urządzenia gwardyi narodowej paryskiej. Podług tego składać się ma z 12 legijonów z korpusu gwardyi i korpusu artyleryi.

Naczelne dowództwo wojska wyprawy w Afryce poruczone zostało Jenerałowi Lejtnantowi Clauzel. Podług Monitora wyjechał on z Paryża w d. 14. Sierpnia na miejsce swojego przeznaczenia.

Publiczne biblioteki paryżkie będą na przyszłość większą część dnia i wieczora otwarte, ponieważ dotąd zwyczajne godziny nie są za dogodne uważane (dotąd były one od 10. rano do 2. z południa otwarte).

Pomiędzy Parami, których Karol X. mianował, znajduje się 50 Hrabów, 23 Margrabiów, 6 Wicehrabiów, 5 Xiążąt, 5 Baronów, 4 Duków i 1 Obywatel miasta; dalej 13 byłych Deputowanych, 6 Arcybiskupów i 2 Biskupów, 2 Marszałków, 1 Kardynał i 1 Admirał.

Z Algieru donoszą: W dniu 31. Lipca przybyło 5 lub 6 bogato ubranych Turków na pokład okrętu admirałskiego. Jeden, kolosalciej postawy i otęły, był dawniej Ministrem finansów w Algierze. Prosił on Admirała Duperré, aby mógł kraj opuścić, co mu też dozwolono.

Z Toulonu piszą pod dniem 9. Sierpnia: Wojska nasze miały nową dosyć znaczną utarczkę w Algierze. Wódz naczelny wyruszył z 8 kompanijami woltjerów i szwadronem lansjerów o 7 do 8 godzin drogi wewnątrz kraju ku górze Atlas. Planem jego było rozproszyć znaczne kupy Beduinów. Będąc w tym pochodzie, został zawiadomiony, że niedaleko jest zgromadzenie naczelników pokoleń arabskich, którzy się naradzali, kiedy i jakimby sposobem poddać się Francuzom. P. Bourmont wydał natychmiast rozkazy, aby ruszyć przeciw temu zgromadzeniu; atoli wkrótce został przez Arabów ze wszech stron otoczony i napadnięty, i widział się zmuszonym stawić czoło

niezmiernemu mnóstwu nieprzyjaciela. Kazał uderzyć lansyerom; ci wykonali dwa świetne ataki, ale po trzecim mniej pomyślnym zmuszeni byli cofnąć się aż do czworoboku piechoty, który mężnie wytrzymał napady Beduinów i rój ten częścią wybił, częścią rozproszył. Z naszej strony mieliśmy 61 ludzi zabitych; nieprzyjacieli poniosł straszną klęskę. — Pierwszy Adjutant naczelnego wodza P. Trelan został zabity.

Komissya municypalna paryżka wydała rozporządzenie, aby na przyszłość żadne stracenia nie były na placu Grevé wykonane; na tym placu postawiony będzie pomnik dla straconych na tymże. *) Dla ratusza zamówiono 4 obrazy, mające zdobić salę Angouleme, teraz salę rewolucyjną. Przedmioty tychże są: Uderzenie na Louvre, Xiążę Orleański i Lafajette na balkonie ratusza, odwiedziny Xiężnej Orleańskiej chorych w hotelu Dieu, i przysięga Króla Francuzów. Te cztery przedmioty podzielone są między PP. Delaroche, Scheffer, Schnetz i Steuben.

Minister spraw wewnętrznych, wezwał w dniu 13. Sierpnia redaktorów Dzienników, którzy podpisali protestacyja w dniu 26. Lipca przeciw postanowieniom z dnia 25. i oświadczył im, że rząd oświadcza im jako publiczne świadectwo ich poważania za ich prawny opór pewną liczbę krzyżów legii honorowej. Odpowiedzieli jednomyślnie, że tego szczególnego odznaczenia nie przyjmują, i że ich nagroda jest w obecnym kroku rządu. W następującej rozmowie mówiono o medalu, na którym wryta będzie protestacyja i imiona tych, którzy ją podpisali, do czego sam Minister zrobił projekt.

Portugalia.

Z Lizbony donoszą pod d. 7. Lipca: Bryg brazylijski Restaurador, przybywający z Rio de Janeiro, zawiązał na Tag. Okręt ten przywiózł wiadomość, iż Cesarz Dom Pedro zezwala na uznanie brata swojego Dom Miguela jako Króla Portugalii, pod warunkiem, że tenże zaślubi się z Donna Maryją da Gloria. Cesarz nie nalega już teraz jak słyhać na przywrócenie konstytucyi portugalskiej, wszelako chce mieć modyfikacyje w teraźniejszym systemacie rządu, których przyjęcie nie uwłoczyłoby bynajmniej prawom i powadze Dom Miguela. Dalej ma być amnestya,

*) Bories, Raoul, Pommier i Goabin wszyscy czterej straceni zostali na tym placu w dniu 21. Września 1822, jako zawikłani w spisek węglarzy 45 pułku, który w roku 1822 wybuchnął w la Rochelle, i w całej Francyi był rozgąłziony.

atoli z wyjątkami, które Cesarz sam uzna za potrzebę. Zasady tej zgody jak się dowiadujemy podał Dom Miguel, które Anglija popierała. Odpisy onej przesłano różnym Dworom europejskim, aby otrzymać potwierdzenie. Skoro to nastąpi i dojdzie do Brazylii, natenczas Donna Maryja da Gloria uda się niezwłocznie do Europy. Z tą ważną wiadomością wyprawiono wczoraj gonca do Madrytu.

Ameryka.

Kongres stanowiący wydał następującą uchwałę: „Zważywszy, że Oswobodziciel Szymon Bolivar przez ciągłe i wielkie usiłowania nadał Kolumbii nie tylko byt i życie, lecz także przez bohaterские swoje postępowanie i znakomite usługi wyświadczone Ameryce południowej zjednał sobie uwielbienie świata; że od chwili, w której przedsięwziął złożyć władzę naczelną, przestał być Prezydentem Rzeczypospolitej i że Kongres mianował już Prezydenta; zważywszy dalej że bezinteresowny i szlachetny sposób, w jakim od chwili rozpoczęcia publicznego zawodutyłokrotnie poświęcał swoje usługi dobru publicznemu wymaga, aby mu był dany dowód wdzięczności narodowej, zastaniający go od skutków szlachetnej i bezprzykładnej bezinteresowności, Kongres stanowiący uchwała niniejszem imieniem Kolumbijskiego narodu, Oswobodzicielowi Szymonowi Bolivarowi przynieść hołd wdzięczności i uwielbienia, na jaki zasługują wielkie czyny i bohaterские postępowanie w sprawie oswobodzenia Ameryki. W którejkolwiek części Ameryki Oswobodziciel zamieszkiwać będzie, zawsze ma doznawać względów i szacunku należnego najlepszemu i pierwszemu i najcenniejszemu obywatelowi Kolumbii. Władza wykonawcza najściślej powinna zadosyć uczynić postanowieniu Kongressu stanowiącego z d. 25. Lipca 1823 którym Oswobodzicielowi Szymonowi Bolivarowi przeznaczono 30,000 dolarów rocznej pensyi od chwili, w której przestanie być Prezydentem. Oswobodzicielowi zostawia się przytém dowolny wybór przyszłego zamieszkania. Dań w Bogota w pałacu stanowiącego Kongressu dnia 9. Maja 1830 r.“

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Die Paprika-Lisel, oder: Die Alpensängerinnen*, Parodie des Pfeffer-Rösels mit Gesang und Tänzchen, in 2 Akten.